

**ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ
ПЕРСОНАЛОМ»**

Північноукраїнський інститут імені Героїв Крут

МАУП

Кафедра Управління персоналом, економіки праці та публічного управління

Затверджую:
Директор Північноукраїнського
інституту імені Героїв Крут

Віктор ВЛАДИМИРОВИЧ
Центральний офіс
вул. Героїв Крут, 1
2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
УПЕППУ
Протокол № 1 від 26.08.2025 р.
Завідувач кафедри

Ганна ПОПОВА

***СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«МАКРОЕКОНОМІКА»***

Спеціальності: **051 Економіка**

Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Економіка»**

Спеціалізація: _____

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

Маклюк Олег Володимирович – старший викладач кафедри управління персоналом, економіки праці та публічного управління

Викладач:

Маклюк Олег Володимирович – старший викладач кафедри управління персоналом, економіки праці та публічного управління

Силябус розглянуто на засіданні кафедри Управління персоналом, економіки праці та публічного управління
Протокол №1 від 26.08.2025р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Макроекономіка
Шифр та назва спеціальності	051 Економіка
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	4 кредити/120 год. Лекції: 26 год. Практичні заняття: 26 год. Самостійна робота: 68 год.
Термін вивчення дисципліни	4 семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	Екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://chern.maup.com.ua/opp-ekonomika-pershij-bakalavrskij-riven/

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація. Комунікація

П.І.Б. викладача	Маклюк Олег Володимирович
Науковий ступінь	-
Вчене звання	Доцент МКА
Посада	старший викладач кафедри управління персоналом, економіки праці та публічного управління
Дисципліни, які викладає НПП	Вища математика, Інформатика та цифрові технології, Фізична культура, Мікроекономіка, Макроекономіка
Напрями наукових досліджень	Економіка, менеджмент, публічне управління
Посилання на реєстри ідентифікаторів для науковців	https://orcid.org/0000-0002-7429-692X Профіль Google Академія: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=N6hgQv0AAAAJ&view_op=list_works
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	-
Контактний тел.	-
Портфоліо викладача на сайті кафедри	https://chern.maup.com.ua/wp-content/uploads/2024/02/2024_makljuk-o.v.-portfolio-maup-1.pdf

1. Структура курсу

1.1 Анотація курсу

Макроекономіка досліджує національну економіку як цілісну систему, її механізм функціонування та розвитку з позицій можливостей реалізації основних цілей економічного зростання та є теоретичною основою розробки економічної політики держави. Вивчаючи макроекономіку, можна зрозуміти як держава може впливати на господарські показники через різні види економічної політики, а також інструменти непрямого впливу на економіку; як на економічний добробут домогосподарств впливають зміни, що відбуваються в економічній системі; чому фірми можуть здобути або втратити значні суми грошей, коли змінюється економічне середовище, в якому вони функціонують; як і чому змінюються загальні умови ділової активності, як це можна зрозуміти, пояснити, а інколи і передбачити.

1.2. Мета дисципліни.

Мета: розкрити механізм функціонування економіки на основі макроекономічних теорій, концепцій, моделей, які обґрунтовані світовою та вітчизняною наукою і апробовані в економічній практиці.

1.3 Предмет курсу: аналіз макроекономічних процесів і явищ, що формують рівень та динаміку сукупного виробництва, доходів, зайнятості, інфляції, безробіття, економічного зростання і соціально-економічної стабільності.

1.4 Завдання вивчення дисципліни:

показати місце та вагу макроекономічної науки в суспільстві та серед інших дисциплін;

ознайомити студентів з найважливішими поняттями та категоріями макроекономіки;

з основними проблемами макроекономіки та можливими шляхами їх вирішення;

висвітлити і навчити використовувати основні методи і моделі макроекономічного аналізу для аналізу макроекономічних явищ;

допомогти правильно орієнтуватися в змісті механізму регулювання економіки за допомогою фіскальної, грошово-кредитної, зовнішньоекономічної та соціальної політики;

сформувати у студентів навички та вміння застосовувати теоретичні знання макроекономіки у практичній діяльності.

1.5 Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Пререквізити:

Вивчення дисципліни передбачає наявність систематичних та ґрунтовних знань із базових дисциплін («Економічна теорія», «Вища математика», «Статистика», «Мікроекономіка»), цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та практичних заняттях, самостійної роботи.

Постреквізити:

Матеріал дисципліни стане теоретичним підґрунтям подальшого вивчення інших курсів, таких, «Міжнародна економіка», «Просторова та регіональна економіка», «Економічна політика та соціальна відповідальність», «Аналіз та прогнозування економічних процесів» тощо.

1.6 Програмні компетентності (загальні (ЗК); спеціальні (СК)):

ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК2. Здатність зберігати моральні, культурні, наукові цінності та примножувати досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК11. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК14. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

СК1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК8. Здатність аналізувати та розв'язувати завдання у сфері економічних та соціально-трудова відносин.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК11. Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей економічних систем і процесів та із застосуванням сучасного методичного інструментарію.

СК12. Здатність самостійно виявляти проблеми економічного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення.

СК13. Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, оцінку їх конкурентоспроможності.

1.7 Очікувані результати навчання (РН).

РН3. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки,

РН4. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем.

РН7. Пояснювати моделі соціально-економічних явищ з погляду

фундаментальних принципів і знань на основі розуміння основних напрямів розвитку економічної науки.

PH8. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

PH11. Вміти аналізувати процеси державного та ринкового регулювання соціально-економічних і трудових відносин.

PH21. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик економічних систем різного рівня, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

2. Зміст навчальної дисципліни

Курс складається з **чотирьох змістових модулів**. Кожен модуль, у свою чергу, складається з лекційної та практичної частин:

Змістовий модуль I. Макроекономічні показники і методи їх розрахунку

Тема 1. Макроекономіка як наука

Основна проблема макроекономіки. Макроекономічні потреби, блага, ресурси і результати. Необмеженість потреб. Обмеженість ресурсів. Крива виробничих можливостей. Підвищення ефективності економіки як головне завдання макроекономіки.

Об'єкти та суб'єкти макроекономіки. Економічна система: сутність, основні елементи. Типи економічних систем. Основні моделі змішаної економіки. Основні суб'єкти макроекономіки.

Предмет макроекономіки, його визначення. Відмінність макроекономіки від мікроекономіки. Позитивна і нормативна економіка.

Макроекономіка та економічна політика. Методи макроекономіки. Загальнонаукові методи. Специфічні методи. Запаси і потоки — два види кількісних змінних. Історія розвитку макроекономіки. Зародження макроекономіки. Кейнсіанство. Монетаризм. Економіка пропозиції. Неолібералізм. Теорія раціональних очікувань. Інституціоналізм.

Тема 2. Макроекономічні показники і методи їх розрахунку

Модель економічного кругообігу. Основні економічні поняття, які використовуються в моделі. Найпростіша модель кругообігу для закритої економіки без втручання держави. Модель кругообігу з участю держави. Роль фінансових посередників в економічному кругообігу.

Система національних рахунків. Відмінність системи національних рахунків (СНР) від балансу народного господарства. Показники СНР. Стандарти СНР ООН. Користувачі даних СНР. Основні концепції, покладені в основу СНР. Основні категорії СНР: товари, кінцева, проміжна продукція, додана вартість, трансферти, резиденти.

Внутрішня, зовнішня та національна економіка в системі національних рахунків. Основні класифікації, що використовуються в СНР: інституційні

одиниці сектору та галузі економіки, економічні операції, податки і субсидії. Поняття рахунка та його економічний зміст. Загальна характеристика рахунків внутрішньої та зовнішньої економіки.

Основні макроекономічні показники. Поняття валового внутрішнього продукту (ВВП). Методи розрахунку ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий. Валова та додана вартість. Сутність і розрахунки макроекономічних показників ВВП на душу населення.

Чистий внутрішній продукт. Валовий національний дохід. Валовий національний використовуваний дохід. Основні макроекономічні тотожності. Національні заощадження. Особистий дохід. Особистий безподатковий дохід. Національне багатство. Номінальний і реальний ВВП. Дефлятор ВВП. Рівень цін. Індекс споживчих цін. Темп зростання і темп приросту.

Змістовий модуль II. Макроекономічна нестабільність

Тема 3. Макроекономічна нестабільність

Економічний цикл. Сутність і причини. Основні підходи до пояснення причин циклічних коливань. Основні моделі економічного циклу. Структура циклу. Фази циклу. Сучасні підходи до пояснення циклів. Види криз. Особливості кризи в Україні.

Вплив циклічних коливань на основні макроекономічні показники. Класифікація економічних циклів. Характеристика довготривалих циклів Кондратьєва. Взаємозв'язок довгих, середніх і короткохвильових циклів.

Антициклічна політика держави. Особливості антициклічної політики в умовах спаду і перевиробництва.

Інфляція. Основний дестабілізаційний чинник макроекономічної нестабільності. Сутність і причини. Типи інфляції за характером перебігу: відкрита, прихована. Види інфляції залежно від темпів зростання цін, ступеня збалансованості, очікуваності, масштабу охоплення. Інфляція попиту та інфляція пропозиції. Вплив інфляції на перерозподіл доходів. Рівняння Фішера. Вимірювання інфляції.

Стагфляція. Наслідки інфляції. Антиінфляційна політика держави. Політика шокової терапії. Політика поступових змін. Політика регулювання цін і доходів.

Безробіття. Зайнятість і безробіття. Економічно активне населення. Категорії безробітних. Вимірювання безробіття і зайнятості: рівень, тривалість. Види безробіття: природне, вимушене. Фрикційне, структурне та циклічне безробіття. Природний рівень безробіття. Поняття повної зайнятості. Потенційний ВВП. Економічні та соціальні втрати від безробіття. Закон Оукена.

Тема 4. Сукупний попит і сукупна пропозиція

Модель AD-AS. Значення моделі AD-AS у макроекономічному аналізі.

Сукупний попит. Відмінності сукупного попиту від однотоварного попиту. Структура сукупного попиту. Крива сукупного попиту. Вплив цінових чинників сукупного попиту. Вплив нецінових чинників сукупного попиту.

Сукупна пропозиція. Поняття сукупної пропозиції. Короткострокова і довгострокова криві сукупної пропозиції. Зсуви кривих короткострокової та довгострокової сукупної пропозиції. Основні цінові та нецінові чинники впливу на сукупну пропозицію.

Макроекономічна рівновага сукупного попиту і сукупної пропозиції в моделі AD-AS. Поняття макрорівноваги. Довгострокова та короткострокова рівновага. Шок попиту і шок пропозиції. Механізм відновлення рівноваги.

Тема 5. Споживання, заощадження, інвестиції

Споживання та інвестиції — основні компоненти сукупних витрат у закритій економіці.

Функція споживання і функція заощадження. Відмінності класичної та кейнсіанської теорій в підході до визначення функцій споживання і заощадження. Зв'язок споживання та заощадження з доходом. Середня схильність до споживання і заощадження. Гранична схильність до споживання і заощадження. Найпростіша функція споживання і найпростіша функція заощадження. Графіки функцій споживання і заощадження. Автономне споживання і вплив чинників на нього.

Функція інвестицій. Відмінності класичної та кейнсіанської теорій в підході до визначення функції інвестицій. Типи та види інвестицій.

Основні чинники, що впливають на нестабільність інвестицій. Відсоткова ставка як чинник інвестиційного попиту. Номінальна і реальна відсоткові ставки. Крива сукупного попиту на інвестиції. Зсув кривої інвестиційного попиту під дією чинників, що не пов'язані з відсотковою ставкою.

Мультиплікатор інвестицій. Поняття ефекту мультиплікатора й акселератора. Інвестиційний мультиплікатор. Автономні інвестиції. Мультиплікативна зміна ВВП. Сучасне трактування мультиплікатора. Сутність і формула акселератора інвестицій. Індуковані інвестиції. Взаємозв'язок мультиплікатора і акселератора.

Змістовий модуль III. Макроекономічна рівновага

Тема 6. Моделі економічної рівноваги

Класична модель макроекономічної рівноваги. Умови рівноваги ринків товарів, капіталу, праці. Порушення рівноваги та її наступне відновлення за допомогою гнучких змінних. Недоліки класичного підходу.

Кейнсіанська модель макроекономічної рівноваги. Визначення рівноважного ВВП. Модель економічної рівноваги за методом “витрати— випуск”. Основні припущення моделі. Заплановані та фактичні витрати. Умови макрорівноваги і наслідки її порушення. Відмінності “кейнсіанського

хреста” від моделі AD-AS. Модель економічної рівноваги за методом “вилучення — ін’єкції”. Поняття вилучень та ін’єкцій.

Заплановані та незаплановані інвестиції. Умови макрорівноваги і наслідки її порушення.

Рецесійний та інфляційний розриви. Характеристика рецесійного та інфляційного розривів. Графічна і математична інтерпретації рецесійного розриву. Графічна і математична інтерпретації інфляційного розриву. Подолання розривів шляхом державного втручання.

“Парадокс ощадливості”. Сутність, графічна інтерпретація. Подолання наслідків “парадокса ощадливості”.

Змістовий модуль IV. Державне регулювання економіки

Тема 7. Фіскальна політика

Необхідність і сутність державного регулювання економіки. Основні економічні функції держави. Поняття державного регулювання економіки. Суб’єкти та об’єкти державного регулювання економіки.

Сутність і типи фіскальної політики. Роль фіскальної політики в стабілізації економіки. Дискреційна фіскальна політика. Зміна державних видатків і податків. Складний мультиплікатор видатків і податків. Мультиплікативний вплив державних закупок і податків на реальний ВВП. Мультиплікатор збалансованого бюджету. Автоматична фіскальна політика. Поняття вбудованих стабілізаторів.

Стабілізаційний вплив на економіку автоматичної фіскальної політики в умовах спаду та підйому виробництва. Основні особливості вбудованих стабілізаторів, ефект гальмування автоматичної фіскальної політики. Фіскальна політика з урахуванням пропозиції. Крива Лаффера про залежність між податковими ставками і податковими надходженнями до бюджету.

Податкова політика держави. Податки — важливий засіб державного регулювання економіки. Функції податків: фіскальна, соціальна, регулююча. Державне регулювання економіки за допомогою податків.

Фіскальна політика і державний бюджет. Державне регулювання економіки за допомогою бюджетних витрат. Доходи бюджету. Стан бюджету: ідеальний, нормальний, дефіцитний. Показники, що характеризують розмір бюджетного дефіциту. Причини дефіциту бюджету. Структурний і циклічний дефіцит. Прихований дефіцит. Основні шляхи подолання бюджетного дефіциту. Основні концепції регулювання бюджетного дефіциту. Концепції збалансування державного бюджету. Державний борг, його сутність і види. Наслідки управління державним боргом.

Тема 8. Монетарна політика

Гроші. Гроші як макроекономічна категорія. Вимірювання грошової маси. Грошова маса. Грошові агрегати: M0, M1, M2, M3. Грошова база.

Банківська система. Банківська система і грошова пропозиція. Мультиплікативне розширення банківських депозитів. Механізм створення комерційними банками додаткових грошей. Депозитний (банківський) мультиплікатор. Грошовий мультиплікатор і грошова пропозиція.

Рівновага на грошовому ринку. Сутність та основні елементи грошового ринку. Пропозиція грошей. Модель пропозиції грошей.

Трансакційний попит на гроші та попит на гроші як на актив. Сукупний попит на гроші. Теорії попиту на гроші: класична, кейнсіанська, сучасна. Умови рівноваги на грошовому ринку. Наслідки порушення рівноваги. Відновлення рівноваги.

Сутність і засоби монетарної політики. Класифікація засобів грошово-кредитної політики: загальні, селективні; прямі, непрямі; адміністративні, економічні. Основні методи монетарної політики: зміна облікової ставки центрального банку, зміна резервної норми, операції на відкритому ринку з державними зобов'язаннями. Грошові реформи.

Типи монетарної політики: політика “дорогих” і “дешевих” грошей. Характеристика та умови застосування, механізм дії політики “дорогих” і “дешевих” грошей. Особливості регулювання економіки за допомогою грошово-кредитних засобів.

Тема 9. Модель IS-LM

Модель IS-LM. Одночасна рівновага на товарному і грошовому ринках. Модель IS-LM для закритої економіки. Ринок товарів і крива IS: сутність, графічна побудова, основні чинники впливу на кут нахилу кривої. Грошовий ринок і крива LM: сутність, графічна побудова, основні чинники впливу на кут нахилу кривої LM. Модель IS-LM і коливання економічної активності. Умови одночасної макrorівноваги. Порушення рівноваги внаслідок подій, що відбуваються на ринках товарів і грошей, та її відновлення. Ліквідна пастка та її подолання.

Тема 10. Ринок праці та соціальна політика

Ринок праці та механізм його функціонування. Попит, пропозиція, ціна на ринку праці. Класична теорія ринку праці. Кейнсіанська теорія ринку праці. Монетаристська теорія ринку праці. Умови рівноваги та наслідки її порушення.

Регулювання ринку праці. Необхідність регулювання ринку праці. Суб'єкти і об'єкти регулювання. Завдання держави на ринку праці. Методи державного регулювання ринку праці. Активна і пасивна політика державного регулювання ринку праці. Основні структурні елементи системи регулювання ринку праці. Крива Філіпса в короткостроковому та довгостроковому періодах.

Соціальна політика. Сутність і мета. Система захисту населення. Економічна нерівність і перерозподіл доходів. Доходи: основні форми, джерела, види. Визначення ступеня нерівності у вимірюванні доходів. Крива Лоренца. Бідність і прожитковий мінімум. Державна політика у сфері доходів.

Розподіл доходів у світі. Визначення показників бідності. Проблеми бідності в Україні. Державна система соціального захисту.

Тема 11. Економічне зростання

Сутність економічного зростання. Способи вимірювання. Показники зростання. Типи економічного зростання. Загальні і часткові показники економічного зростання. Чинники економічного зростання: пропозиції, попит, розподіл. Економічне зростання і крива виробничих можливостей. Екстенсивний та інтенсивний типи економічного зростання. Темп зростання.

Моделі економічного зростання. Значення моделей у прогнозуванні економічного зростання. Неокейнсіанські моделі. Модель Харрода–Домара. Неокласичні моделі: виробнича функція Кобба–Дугласа та її подальша модифікація. Продуктивність праці. Чинники, які визначають продуктивність праці. Ефект масштабу. Модель економічного зростання Солоу. “Золоте правило” нагромадження. Залишок Солоу. Вплив технічного прогресу на економічне зростання.

Державне регулювання економічного зростання. Позитивні та негативні наслідки економічного зростання. Основні напрями регулювання економічного зростання.

Тема 12. Макроекономічна рівновага світового господарства

Поняття відкритої економіки. Сутність відкритої економіки. Відкрита економіка як об’єктивна тенденція світового розвитку. Критерії відкритої економіки. Кількісні індикатори відкритої економіки.

Платіжний баланс. Сутність і основні розділи. Розвиток платіжного балансу. Взаємозв’язок рахунків платіжного балансу. Сальдо платіжного балансу. Платіжний баланс України.

Міжнародна торгівля. Сутність, причини, переваги. Форми міжнародної торгівлі. Теорія порівняльної переваги. Зовнішня торгівля і розподіл доходів. Чистий експорт та його вплив на рівноважний ВВП.

Складний мультиплікатор відкритої економіки. Гранична схильність до імпорту. Торгівельна політика держави.

Валютна система. Валютний курс та його види. Чинники, які впливають на зміну валютного курсу. Рівновага на валютному ринку. Розвиток валютної системи. Міжнародний валютний фонд. Номінальний та реальний валютний курс. Паритет купівельної спроможності. Зв’язок валютного курсу з платіжним балансом. Формування міжнародної фінансової структури макроекономічного регулювання світового господарства.

3. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Вивчення курсу не потребує використання програмного забезпечення, крім загальнонавчаних програм та операційних систем, таких, як програми презентацій Microsoft PowerPoint, Open Office Impress, мультимедійний проєктор та комп’ютер для проведення аудиторних занять, доступ здобувачів вищої освіти до Інтернету.

4.Форми і методи навчання

Основними формами занять із навчальної дисципліни «Макроекономіка» є практичні заняття та самостійна робота здобувачів вищої освіти.

При проведенні практичних занять передбачено поєднання таких форм і методів навчання, як-то: робота у малих групах, рольові ігри, дискусія, публічні виступи, групові проекти та кейс-завдання.

Здобувачі освіти опрацьовують інформацію з наукових, навчальних та лекційних джерел, в тому числі за допомогою всесвітньої мережі Інтернет і бібліотек, під час занять виконують усні та письмові завдання, виступають із доповідями та презентаціями, що можуть бути підготовленими як у групі, так і індивідуально.

Програмою курсу також передбачено **індивідуальні завдання.**

5. Система оцінювання та вимоги (критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують)

Оцінювання знань здійснюється відповідно до:

1. Положення про організацію освітнього процесу в ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <https://surl.li/bpxlbj>
2. Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП» <http://surl.li/fkfyue>

Система оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Розрахунок балів (ЗМ1, ЗМ2)

Вид діяльності здобувача	Максимальна к-сть балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування та робота на лекційних заняттях	1	13	13
Відвідування та робота на практичних заняттях	2	13	26
Виконання завдань для самостійної роботи	10	4	40
Виконання модульної роботи	20	4	80
Виконання ІНДЗ	30	1	30
Разом:			189
189:100 = 1,89. Здобувач набрав X балів; Розрахунок: X:1,89 = загальна кількість балів			

5.1 Відвідування та робота на семінарських (практичних) заняттях та критерії їх оцінювання

Під час вивчення курсу виконується *робота на семінарських (практичних) заняттях по кожній з 12 тем.*

Критерії оцінювання:

правильність відповідей та розрахунків – від 0 до 1,5 балів;
відповідність оформлення практичних робіт вимогам – 0,5 бали
(враховуються лише за умови нарахування балів за правильність відповідей та розрахунків).

Максимальна кількість балів за одну роботу – **2 бали**.

Максимальна кількість балів за семінарські (практичні) заняття по курсу – **26 балів**.

Зміст практичних занять

Змістовий модуль I. Макроекономічні показники і методи їх розрахунку

Практичне заняття №1. Макроекономіка як наука

1. Крива виробничих можливостей.
2. Основні моделі змішаної економіки.
3. Позитивна і нормативна економіка.
4. Теорія раціональних очікувань.

Практичне заняття №2. Макроекономічні показники і методи їх розрахунку

1. Роль фінансових посередників в економічному кругообігу.
2. Відмінність системи національних рахунків (СНР) від балансу народного господарства.
3. Загальна характеристика рахунків внутрішньої та зовнішньої економіки.
4. Методи розрахунку ВВП: виробничий, кінцевого використання, розподільчий.
5. Основні макроекономічні тотожності.
6. Індекс споживчих цін.

Змістовий модуль II. Макроекономічна нестабільність

Практичне заняття №3. Макроекономічна нестабільність

1. Основні моделі економічного циклу.
2. Види криз.
3. Взаємозв'язок довгих, середніх і короткохвильових циклів.
4. Антициклічна політика держави.
5. Види інфляції залежно від темпів зростання цін, ступеня збалансованості, очікуваності, масштабу охоплення.
6. Антиінфляційна політика держави.
7. Економічні та соціальні втрати від безробіття. Закон Оукена.

Практичне заняття № 4. Сукупний попит і сукупна пропозиція

1. Відмінності сукупного попиту від однотоварного попиту.
2. Вплив нецінових чинників сукупного попиту.
3. Короткострокова і довгострокова криві сукупної пропозиції.
4. Поняття макрорівноваги.
5. Механізм відновлення рівноваги.

Практичне заняття №5. Споживання, заощадження, інвестиції

1. Відмінності класичної та кейнсіанської теорій в підході до визначення функцій споживання і заощадження.
2. Найпростіша функція споживання і найпростіша функція заощадження.
3. Відмінності класичної та кейнсіанської теорій в підході до визначення функції інвестицій.
4. Автономні інвестиції.

Змістовий модуль III. Макроекономічна рівновага

Практичне заняття №6. Моделі економічної рівноваги

1. Порушення рівноваги та її наступне відновлення за допомогою гнучких змінних.
2. Умови макрорівноваги і наслідки її порушення.
3. Графічна і математична інтерпретації рецесійного розриву.
4. Подолання наслідків “парадокса ощадливості”.

Змістовий модуль IV. Державне регулювання економіки

Практичне заняття №7. Фіскальна політика

1. Поняття державного регулювання економіки.
2. Зміна державних видатків і податків
3. Поняття вбудованих стабілізаторів.
4. Крива Лаффера про залежність між податковими ставками і податковими надходженнями до бюджету.
5. Державне регулювання економіки за допомогою бюджетних витрат.
6. Наслідки управління державним боргом.

Практичне заняття №8. Монетарна політика

1. Грошова маса.
2. Механізм створення комерційними банками додаткових грошей.
3. Модель пропозиції грошей.
4. Наслідки порушення рівноваги. Відновлення рівноваги.

5. Основні методи монетарної політики: зміна облікової ставки центрального банку, зміна резервної норми, операції на відкритому ринку з державними зобов'язаннями.

6. Особливості регулювання економіки за допомогою грошово-кредитних засобів.

Практичне заняття №9. Модель IS-LM

1. Ринок товарів і крива IS: сутність, графічна побудова, основні чинники впливу на кут нахилу кривої.

2. Умови одночасної макрорівноваги.

3. Порушення рівноваги внаслідок подій, що відбуваються на ринках товарів і грошей, та її відновлення.

4. Ліквідна пастка та її подолання.

Практичне заняття №10. Ринок праці та соціальна політика

1. Класична теорія ринку праці.

2. Умови рівноваги та наслідки її порушення.

3. Активна і пасивна політика державного регулювання ринку праці.

4. Доходи: основні форми, джерела, види.

5. Розподіл доходів у світі.

6. Проблеми бідності в Україні.

Практичне заняття №11. Економічне зростання

1. Економічне зростання і крива виробничих можливостей.

2. Неокейнсіанські моделі.

3. “Золоте правило” нагромадження.

4. Позитивні та негативні наслідки економічного зростання.

Практичне заняття №12. Макроекономічна рівновага світового господарства

1. Кількісні індикатори відкритої економіки.

2. Платіжний баланс України.

3. Чистий експорт та його вплив на рівноважний ВВП.

4. Торгівельна політика держави.

5. Формування міжнародної фінансової структури макроекономічного регулювання світового господарства.

Під час вивчення курсу виконуються завдання для самостійних робіт по запропонованих нижче варіантах.

Критерії оцінювання:

змістовність – 1 бал.

відповідність темі та вимогам оформлення – 1 бал.

Максимальна кількість балів за одиницю самостійної роботи – 2 бали.

Зміст завдань для самостійної роботи здобувача (СРЗ)

Пропоновані теми тез доповідей (реферату, статті) з курсу «Макроекономіка»:

1. Система національних рахунків та основні макроекономічні показники
2. Валовий внутрішній продукт: сутність, методи обчислення та обмеження
3. Сукупний попит і сукупна пропозиція в національній економіці
4. Макроекономічна рівновага та її порушення
5. Економічне зростання: чинники, моделі та показники
6. Циклічність економічного розвитку та економічні кризи
7. Безробіття: види, причини та соціально-економічні наслідки
8. Інфляція: сутність, типи, причини та методи регулювання
9. Грошово-кредитна система та її роль у макроекономіці
10. Монетарна політика держави: інструменти та ефективність
11. Фіскальна політика: податки, державні видатки та бюджетний дефіцит
12. Державний борг та його вплив на економічну стабільність
13. Роль держави у регулюванні національної економіки
14. Макроекономічна політика в умовах трансформаційної економіки
15. Відкрита економіка та міжнародна торгівля
16. Платіжний баланс та валютний курс
17. Глобалізація та її вплив на макроекономічний розвиток країн
18. Соціальна політика держави та перерозподіл доходів
19. Макроекономічні виклики сучасної економіки України

Вимоги до написання рефератів.

Реферат є формою самостійної роботи здобувача, метою якої є поглиблення та засвоєння знань з дисципліни «Макроекономіка».

Тему реферату здобувач визначає за першою буквою за списком групи.

В окремих випадках здобувач може самостійно запропонувати та розробити тему реферату, попередньо обговоривши її з викладачем.

Структура, зміст і тема рефератів визначаються програмою курсу, що зумовлює таку послідовність роботи:

- вибір теми;
- розробка плану;
- ознайомлення з рекомендованою літературою;
- написання та оформлення роботи.

При написанні реферату та його оформленні варто керуватися такими критеріями:

- обґрунтування вибраної теми;
- опрацювання відповідної літератури;
- наявність авторського розділу;
- наявність списку використаних джерел.

Цитати та статистичні матеріали слід обов'язково супроводжувати посиланнями на джерела інформації, які мають бути відображені у списку використаних джерел. Посилання на інформаційні джерела необхідно подавати по тексту у квадратних дужках, наприклад [15, с. 74], 15 – це порядковий номер джерела у списку літератури, а 74 – сторінка із вказаного джерела.

Реферат має складатися із вступу (актуальність теми, предмет, об'єкт, мета, завдання), основної частини (визначення проблеми та послідовне її розкриття), висновків та списку використаних літературних джерел.

Загальний обсяг реферату – до 20 машинописних сторінки формату А4 з 14 шрифтом та інтервалом 1,5, із полями (верхнє/нижнє – 2 см, ліве – 3 см, праве – 1 см.).

Слід мати на увазі, що головною вимогою до реферату є розкриття суті питань, а не кількість сторінок.

5.3 Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Проведення модульного контролю з дисципліни «Макроекономіка» здійснюється у формі виконання завдань модульної контрольної роботи.

Модульний контроль проходить у два етапи:

1 етап – виконання письмових завдань.

2 етап – перевірка та оцінювання результатів викладачем: відповіді оцінюються за критеріями відповідності, повноти, коректності та логічності викладу.

Характеристика завдань.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №1 «Макроекономіка»

Завдання 1. Дати розгорнуту відповідь на питання

1. Ринкова економіка та її сучасні моделі
2. Макроекономічні показники в системі національних рахунків

Завдання 2. Розв'язати задачі

1. Розрахуйте можливим методом ВВП, якщо відомі наступні рахунки:

Процент за кредит – 40 млрд. грн.;

Валові часті інвестиції – 210 млрд. грн.;

Непрямі податки – 35 млрд. грн.;

Чистий експорт – 11 млрд. грн.;

Державні закупівлі – 90 млрд. грн.;

Споживчі витрати – 40 млрд. грн.

2. Чисельність населення країни складає 100 млн. чол., 24 млн. чол. – діти до 16 років, а також люди, що знаходяться у тривалій ізоляції (у психіатричних лікарнях, у виправних установах і т.д.); 30 млн. чол. вибули зі складу робочої сили; 4 млн. 600 тис. чол. – безробітні; 1 млн. чол. –

працівники, які зайняті неповний робочий день і шукають роботу. Використовуючи ці статистичні дані, розрахуйте: а) величину робочої сили; б) рівень безробіття.

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №2 **«Макроекономіка»**

Завдання 1. Дати розгорнуту відповідь на питання

1. Історія формування макроекономіки як науки
2. Зайнятість і безробіття

Завдання 2. Розв'язати задачі

1. Готовність молоді платити за навчання у вузі визначається функцією $P=59-0,5N$, де P – платня (млн. грн.), N – кількість здатних платити (у тис. люд.). Визначена у грошах гранична суспільна корисність вищої освіти характеризується формулою $MI=70-0,5N$, де MI – гранична суспільна корисність у млн. грн. загальні витрати ВНЗ на підготовку фахівців задана формулою $TC=ON+N^2$.

Визначити : а) кількість зовнішнього ефекту підготовки 1 тис. студентів; б) кількість студентів, яка відповідає максимуму корисності молоді; в) кількість студентів відповідна максимуму суспільної корисності; г) розміри плати за вивчання та дотації за 1 тис. студентів, який відповідає максимальній суспільній корисності вищої освіти.

2. Припустимо, що державні закупівлі дорівнюють $G = 500$, податкова функція має вид $T = 0,4Y$, функція трансфертів $Tr = 0,2Y$, рівень цін $P = 1$, державний борг $Dg = 1000$ при ставці відсотка $i = 0,1$. Реальний обсяг виробництва дорівнює 2000, а потенційний складає 2500.

- а) чи є сальдо держбюджету позитивним або негативним;
- б) який розмір структурного дефіциту держбюджету?
- в) який розмір циклічного дефіциту держбюджету?

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №3 **«Макроекономіка»**

Завдання 1. Дати розгорнуту відповідь на питання

1. Соціально-економічні наслідки інфляції
2. Економічні цикли

Завдання 2. Розв'язати задачі

1. Розглянемо економіку з трьома товарами. Їх ринкові ціни:

$P_1=5$, $P_2=10$, $P_3=15$. Обсяг виробництва та споживання кожного з товарів в 1990 році $Q_1=20$, $Q_2=25$, $Q_3=10$.

Визначити:

А) номінальний ВВП у 2008 році;

Б) припустимо, що 2017 році ціни товарів зросли до рівню $P_1^1=6$, $P_2^1=12$, $P_3^1=17$.

Обсяг виробництва $Q_1^1=21$, $Q_2^1=27$, $Q_3^1=11$.

Розрахуйте обсяг ВВП номінального та реального ВВП 2017 року та дефлятор ВВП.

2. Допустимо, що спочатку держбюджет збалансований і в економіці діє система пропорційного оподаткування. Якщо автономні інвестиції зростають, то, за інших рівних умов, збільшиться рівноважний рівень доходу і виникає бюджетний дефіцит. Чи вірне дане твердження?

МОДУЛЬНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА №4 «Макроекономіка»

Завдання 1. Дати розгорнуту відповідь на питання

1. Макроекономіка та стабілізаційна політика
2. Модель сукупного попиту та сукупної пропозиції

Завдання 2. Розв'язати задачі

1. За даною функцією споживання: $C=50+0,9Y$ знайдіть функцію заощадження S та граничну схильність до заощадження (ГСЗ).
2. а) заповніть порожні стовпці таблиці;
б) що таке подвійний рахунок?
в) що означають категорії проміжної і кінцевої продукції?
г) у чому зміст зіставлення показників загальної вартості продажів і доданої вартості?

Стадії економічного процесу	Виторг від продажу	Вартість проміжного продукту	Додана вартість
Сировина	10		
Пряжа	18		
Тканина	36		
Вовняний костюм	44		

Загальна максимальна можлива кількість балів за 1 модульну контрольну роботу - 20 балів.

Час на виконання.

На виконання всього контрольного завдання відводиться **2 академічні години.**

Мінімальний поріг.

Для успішного складання модульного контролю здобувач повинен набрати не менше 12 балів (60% від максимальної кількості).

Загальні критерії оцінювання тестових завдань:

Бали	Процент виконання	Результат
19-20	91-100%	Зараховано
16-18	83-90%	
14-15	76-82%	
13	60-75%	
12	60-67%	

0-11	< 60%	Не зараховано
------	-------	---------------

5.4 Індивідуальні завдання та критерії їх оцінювання

Індивідуальні завдання з навчальної дисципліни «Макроекономіка» є формою самостійної роботи здобувача і виконуються в наступному вигляді:

1. Есе, тези доповідей, наукова стаття в фаховому збірнику, участь в наукових конференціях тощо.

2. Участь в програмах неформальної/інформальної освіти, проходження онлайн курсу від Prometheus тощо.

Під час виконання ІНДЗ оцінюються такі компоненти:

- Слайди до відповіді/презентації – 5 балів
- Повнота розкриття теми, висвітлення сучасної проблематики, аналіз різних концепцій, підходів, ідей – 10 балів
- Якість оформлення бібліографічних даних, науковий стиль – 5 бали
- Самостійність та креативність – 10 балів

Максимальна кількість балів - 30 балів.

5.5 Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Екзамен. Відбувається згідно з «Положення про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП»<http://surl.li/fkfyye>

Орієнтовний перелік питань для семестрового комплексного контролю:

1. Предмет макроекономіки.
2. Крива виробничих можливостей.
3. Об'єкти та суб'єкти макроекономіки.
4. Позитивна та нормативна економіка.
5. Методи макроекономіки.
6. Історія розвитку макроекономіки.
7. Модель економічного кругообігу.
8. Відмінність системи національних рахунків від балансу народного господарства.
9. Сутність та основні методологічні принципи побудови системи національних рахунків.
10. Основні групування в системі національних рахунків.
11. Сутність та методи розрахунку ВВП.
12. Розрахунок показників: чистий внутрішній продукт, валовий національний продукт, валовий національний дохід, особистий дохід, використовуваний дохід.
13. Номінальний і реальний ВВП. Дефлятор ВВП.
14. Темп зростання і темп приросту.

15. Інфляція: сутність, причини, наслідки.
16. Розрахунки показників інфляції.
17. Типи і види інфляції.
18. Антиінфляційна політика.
19. Зайнятість та безробіття.
20. Розрахунок рівня безробіття та рівня зайнятості.
21. Потенційний ВВП. Закон Оукена.
22. Економічний цикл: структура та сутність.
23. Класифікація економічних циклів.
24. Теорії економічних циклів.
25. Антициклічна політика.
26. Сукупний попит, його сутність. Крива сукупного попиту.
27. Цінові та нецінові чинники сукупного попиту.
28. Сукупна пропозиція, її сутність. Класична та кейнсіанська моделі сукупної пропозиції.
29. Нецінові чинники сукупної пропозиції.
30. Макроекономічна рівновага сукупного попиту та сукупної пропозиції в моделі *AD-AS*.
31. Функція споживання.
32. Функція заощадження.
33. Чинники споживання та заощадження.
34. Середня та гранична схильність до споживання та заощадження.
35. Функція інвестицій.
36. Чинники, що впливають на інвестиційний попит, який не пов'язаний з відсотковою ставкою.
37. Номінальна та реальна відсоткова ставка.
38. Мультиплікатор інвестицій. Розрахунки мультиплікативного процесу.
39. Визначення рівноважного ВВП на основі моделі “витрати—випуск”.
40. Визначення рівноважного ВВП на основі моделі “вилучення—ін’єкції”.
41. Сукупні витрати і потенційний ВВП.
42. Поняття рецесійного розриву та його подолання за допомогою держави. Графічна та математична інтерпретація рецесійного розриву.
43. Поняття інфляційного розриву та його подолання за допомогою держави. Графічна та математична інтерпретація інфляційного розриву.
44. “Парадокс ошадливості”.
45. Необхідність та сутність державного регулювання економіки.
46. Методи державного регулювання економіки. Класифікація методів.
47. Дискреційна фіскальна політика.
48. Автоматична фіскальна політика.
49. Стимулююча та стримуюча фіскальна політика.
50. Розрахунки мультиплікатора податків і державних витрат.
51. Розрахунки мультиплікатора збалансованого бюджету.
52. Податки: сутність, види, функції.
53. Крива Лаффера.
54. Фіскальна політика та державний бюджет.

55. Бюджетна політика в умовах повної та неповної зайнятості.
56. Управління державним боргом.
57. Грошовий ринок. Грошова маса. Грошові агрегати. Грошова база.
58. Попит та пропозиція грошей. Грошові агрегати. Графічна інтерпретація.
59. Рівновага на грошовому ринку.
60. Банківська система та грошова пропозиція.
61. Механізм розширення грошової пропозиції на основі депозитного мультиплікатора.
62. Грошова база, грошовий мультиплікатор і грошова пропозиція.
63. Грошово-кредитне регулювання економіки.
64. Монетарна теорія.
65. Основні методи монетарної політики.
66. Політика “дорогих” та “дешевих” грошей.
67. Модель *IS-LM*.
68. Ринок товарів і крива *IS*: сутність, графічна інтерпретація, основні чинники впливу на кут нахилу кривої.
69. Грошовий ринок і крива *LM*: сутність, графічна побудова, основні чинники впливу на кут нахилу кривої *LM*.
70. Модель *IS-LM* і коливання економічної активності. Ліквідна пастка та її подолання.
71. Сутність та основні напрямки державного регулювання ринку праці.
72. Теорії ринку праці.
73. Крива Філліпса в короткостроковому та довгостроковому періодах.
74. Соціальна політика. Система захисту населення.
75. Економічна нерівність і перерозподіл доходів.
76. Крива Лоренца. Коефіцієнт Джині.
77. Проблеми бідності в Україні.
78. Сутність та чинники економічного зростання.
79. Способи вимірювання економічного зростання.
80. Моделі економічного зростання. Модель Солоу.
81. Позитивні та негативні наслідки економічного зростання.
82. Необхідність зовнішньої торгівлі. Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності.
83. Гранична схильність до імпорту та складний мультиплікатор.
84. Теорія порівняльної переваги.
85. Торговельна політика
86. Платіжний баланс.
87. Валютний курс. Види валютного курсу залежно від режиму його формування.
88. Номінальний та реальний обмінний курс.
89. Зв'язок валютного курсу з платіжним балансом.
90. Економічна рівновага в умовах відкритої економіки.

Шкала відповідності оцінок

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D		
60-67	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6. Політика курсу:

Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності (згідно загальних правил Північноукраїнського інституту ПрАТ «ВНЗ «МАУП»»):

обов'язкове відвідування навчальних занять;
активність здобувача під час практичних занять;
робота в команді;
своєчасне виконання завдань самостійної роботи;
відпрацювання пропущених занять можливе під час самостійної підготовки та консультацій викладача;

презентації та доповіді мають бути авторськими та оригінальними;
вся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Здобувачі вищої освіти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Не допустимо: пропуск занять без поважних причин; запізнення на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів нормативно-правових актів); списування та плагіат.

Список літератури

Основні джерела:

1. Аналітична економіка: макроекономіка і мікроекономіка: підручник: у 2 кн. / С.М. Панчишин, П.І. Островерх, І.В. Грабинська та ін.; за ред. С.

- Панчишина і П. Островерха. 3-тє вид., виправл. та доп. Кн.1.: Вступ до аналітичної економіки. Макроекономіка. Львів: Апріорі, 2017. 567 с.
2. Гронтовська Г.Е. Макроекономіка. Навч. посібник. Київ: Центр навчальної літератури. 2019. 672 с.
 3. Задоя А.О. Макроекономіка: навчальний посібник [Електронний ресурс] / А.О. Задоя, Ю.Є. Петруня. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2022. 256 с.
 4. Кліменко О. М., Крюкова О. М., Бріль М. С. Макроекономіка: навч. посіб. для самост. вивч. дисципліни. Харків: Вид. ХНЕУ, 2018. 135 с.
 5. Козакова О. М., Забарна Е. М. Макроекономіка: підручник. Херсон: Олді-плюс, 2019. 428 с.
 6. Макро- та мікроекономіка [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів усіх спеціальностей першого (бакалаврського) рівня / М. С. Бріль, О. М. Кліменко, А. В. Литвиненко та ін. ; за заг. ред. д-ра екон. наук, доцента М. А. Мащенко. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 214 с.
 7. Макроекономіка: базовий курс / І. Й. Малий, І.Ф. Радіонова, Т.Ф. Куценко та ін. Київ: КНЕУ, 2016. 254 с.
 8. Мікро- та макроекономіка: навчальний посібник уклад. О.І. Андрусь. Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 325 с.
 - 9.

Додаткові:

1. Бутко М.П., Бутко І.М. Теорія прийняття рішень: підручник. Київ: Видавництво «Центр учбової літератури», 2019. 360 с.
2. Галушка З.І., Поченчук Г.М. Економіка: теорія і практика: підручник. Київ: Чернівці: Чернівецький національний університет, 2020. 232с.
3. Економіка: макро- та мікроекономічні аспекти: навч. посіб. / Баула О. В., Вісин В. В., Вісина Т. М., та ін. Луцьк: Інформаційно-видавничий відділ Луцького НТУ, 2018. 280 с.
4. Калмикова Н. Ю., Редіна Є. В., Хаймінова Ю. В., та ін. Макроекономіка. Мікроекономіка: практикум. Одеса, 2020. 76 с.
5. Кузьменко О.Ю., Маклюк О.В., Чернишова О.О. Кібербезпека бізнесу під час війни / О.Ю. Кузьменко, О.В. Маклюк, О.О. Чернишова // Економіка та суспільство. – 2022. №44. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-21>.
6. Маклюк О.В., Приходько Д.Д. Проблеми збереження людського капіталу в умовах війни. Соціально-економічна та правова політика України: виклики сьогодення. Збірник. Чернігів: Північноукраїнський інститут ім. Героїв Крут ПрАТ «ВНЗ «МАУП». 2024. 246 с. С. 137-147.
7. Савченко В.Ф., Маклюк О.В. Безпекоорієнтоване управління як основа ефективності функціонування суб'єктів господарювання. Економіка та суспільство. 2025. № 77. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2025-77-23>.
8. Савченко В., Маклюк О. Знаннєвий пріоритет у розвитку економіки як один із факторів сучасної освіти / В. Савченко, О. Маклюк // Вища школа. – 2021. – № 5. – С. 51-64.

9. Савченко В.Ф., Маклюк О. В. Державна підтримка процесів євроінтеграції в Україні: недалеке минуле та новітні тенденції. Сучасне суспільство: глобальні трансформації: кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. 145-151. (Монографія) (Сертифікат М2/2024/032 від 27.04.2024) (1,5 ECTS credits)
10. Савченко В.Ф., Маклюк О. В. Складові державного регулювання економічних процесів в Україні. Реалії та стратегії розвитку України: вітчизняний та закордонний досвід: Сучасне суспільство: глобальні трансформації: кол. моногр. Харків: СГ НТМ «Новий курс», 2024. С. 64-67. Режим доступу: <https://www.newroute.org.ua/wp-content/uploads/2024/10/mon-real-ta-strat-rozv.pdf>.
11. Савченко В.Ф., Маклюк О.В. Взаємозв'язок демографічної ситуації та фінансової безпеки на національному і регіональному рівнях / В.Ф. Савченко, О.В. Маклюк // Економічний форум. – 2022. – № 4. С. 39-47. <https://doi.org/10.36910/6775-2308-8559-2022-4-5>
12. Савченко В.Ф., Маклюк О.В. Інноваційні підходи до розвитку соціальної сфери України / В.Ф. Савченко, О.В. Маклюк // Економічний форум. – 2021. – № 2. – 154-163.
13. Савченко В.Ф., Маклюк О.В., Кулик О.С. Регулювання агропромислового розвитку України. Moderní aspekty vědy: XIV. Díl mezinárodní kolektivní monografie / Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o.. Česká republika: Mezinárodní Ekonomický Institut s.r.o., 2021. С. 354-377.
14. Савченко В.Ф., Стойка С.О., Маклюк О.В. Інвестиційно-будівельна галузь як гарант підвищення життєвого рівня населення та фундамент соціально-економічної безпеки країни / В.Ф. Савченко, С.О. Стойка, О.В. Маклюк // Причорноморські економічні студії. – 2021. – Випуск 66. – С. 116-122.
15. Сирко А. Економічна теорія. Політекономія: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 448 с.